

РЕШЕНИЕ

№ 4468

гр. София, 18.10.2011 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 11 състав, в публично заседание на 03.10.2011 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Мадлен Петрова

при участието на секретаря Даниела Иванова, като разгледа дело номер **3183** по описа за **2011** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване.

Образувано е по жалба на Б. Б. А. от [населено място] против Решение № 165/09.03.2011г. на главен директор на Столично управление „Социално осигуряване” /СУСО/ - НОИ, с което е потвърдено Разпореждане № РВ-ПОВН-51/11.01.2011г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО при СУСО, с което е постановено жалбоподателката да възстанови получено парично обезщетение за отглеждане на малко дете за времето от 07.09.2009г. – 26.04.2010г. в общ размер на 2071.08 лева – главница и лихви.

В обстоятелствената част на жалбата се твърди, че оспорения административен акт е неправилен, необоснован и незаконосъобразен, тъй като за периода на получаване на обезщетение по чл. 53 от КСО действащото законодателство не е третирано въпросът за детските ясли. Нормативната промяна е от 01.01.2011г. и не може да се прилага с обратно действие. Жалбоподателката счита, че не е налице недобросъвестност при получаване на обезщетението по смисъла на чл. 114, ал.2 от КСО и не дължи възстановяването му. Като допълнителен аргумент за незаконосъобразност на оспорения акт се сочи, че при издаването му не е отчетено обстоятелството, че детето е ходило на детска ясла не повече от 10 дни за периода, посочен в разпореждането за възстановяване на суми. Иска се отмяна на решението. Претендира се присъждане на деловодни разноски.

Ответникът - главен директор на СУСО – НОИ, чрез процесуалния си представител

оспорва жалбата и моли да се отхвърли като неоснователна, по съображения, че в процесния случай детето безспорно е било настанено в детска ясла, поради което полученото парично обезщетение по чл. 53 от КСО подлежи на възстановяване.

Административен съд, С. град като взе предвид доводите на страните и извърши преценка на събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна – адресат на оспорения индивидуален административен акт и в срока по чл. 118, ал.1 от КСО, считано от датата на връчването му – 28.03.2011г., поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество е неоснователна по следните съображения:

Не е спорно между страните по делото, че за периода 05.05.2009г. – 26.04.2010г. Б. Б. А. е получавала парично обезщетение по чл. 53 от КСО за отглеждане на третото си дете Н. Х. А., [дата на раждане] въз основа на молба – декларация от 26.05.2009г. Това се потвърждава от представените по делото справки за изплатени суми по банкова сметка на жалбоподателката.

Видно от констативен протокол вх. № 10291/17.11.2010г. в Обединено детско заведение № 64 „Първи юни” е извършена проверка от финансови ревизори при СУСО – НОИ и е установено, че детето Н. А. е настанено в детското заведение за периода от 07.09.2009г. до навършването на 2 годишна възраст на 26.04.2010г.

При тези фактически данни е издадено Разпореждане № РВ-ПОВН-51 от 11.01.2011г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО, с което майката – Б. Б. А. е задължена да възстанови сумата от 1 734.86 лева, недобросъвестно получено обезщетение по чл. 53, ал.1 от КСО за периода от 07.09.2009г. до 26.04.2010г., ведно с лихви от 336.22 лева.

Разпореждането е обжалвано по реда на чл. 117 от КСО пред главния директор на СУСО – НОИ, който с оспореното решение № 165/09.03.2011г. е потвърдил задължението за възстановяване на определените суми за парично обезщетение.

В хода на съдебното производство от страна на жалбоподателката чрез процесуалния ѝ представител се представя служебна бележка изх. № 076Б/13.07.2011г. издадена от ОДЗ „Първи юни” № 64, СО, Район Л. за дните, в които детето е посещавало детска ясла през процесния период.

При така установените факти, съдът приема от правна страна, че оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган – директора на Столично управление „Социално осигуряване”, в качеството му на ръководител на териториално поделение на НОИ за С. град.

Решението е изготвено в предвидената от закона форма, съгласно чл. 117, ал. 5 КСО вр. чл. 59 от АПК, като съдържа необходимите посочени в ал. 2 реквизити – наименование на органа, наименование на акта, адресат на акта, фактически и правни основания за издаването му, разпоредителна част, указания относно органа и срока за обжалване, дата на издаване и подпис на лицето, издало акта, с посочване на длъжността му.

При служебната проверка за законосъобразност на оспорения акт, извършена на основание чл. 168 вр. чл. 146 от АПК, съдът не констатира съществени нарушения на административно - производствените правила. Решението е издадено след надлежно сезиране, като са обсъдени доводите на жалбоподателката и наличните по преписката доказателства.

Спорът по делото касае материалната законосъобразност на акта и се свежда до отговор на следните въпроси: нормата на чл. 53, ал.1 от КСО в приложимата ѝ по време

редакция касае ли настаняване в детски ясли, налице ли настаняване в детско заведение по смисъла на чл. 53, ал. 4 във връзка с чл. 164 от КТ на детето Н., предвид дните, в които действително е посещавала детските ясли и налице ли е недобросъвестност на жалбоподателката по смисъла на чл. 114, ал.1 от КСО при получаване на обезщетението за третото ѝ дете.

Съгласно чл. 53, ал. 1 от КСО правото на обезщетение за отглеждане на малко дете може да се упражни след изтичането на срока на обезщетението за бременност и раждане през допълнителния платен отпуск на майката по чл. 164 от КТ. За този период, обезщетението замества трудовото възнаграждение на работоспособната майка, която е лишена от възможността да полага труд, за което, ползва отпуските, предвидени в чл. 164 от КТ и чл. 165 от КТ. В това отношение са основателни доводите в писмените бележки, представени по делото от процесуалния представител на ответника.

Нормата на чл. 53, ал. 4 от КСО в приложимата ѝ по време редакция от ДВ бр. 109/2008г. в сила от 01.01.2009г. предвижда, че паричното обезщетение за отглеждане на малко дете по чл. 53, ал.1 КСО не се изплаща при настаняване на детето в детско заведение. Тази нормативна промяна е в сила от 01.01.2009г. и следователно е приложима за процесния период от 07.09.2009г. до 26.04.2010г. и се отнася до настаняване на детето във всяко детско заведение, независимо от вида му, включително и детски ясли. Поради това са неоснователни доводите в жалбата, че настаняването в детски ясли е въведено като ограничение за изплащането на обезщетението по чл. 53, ал.1 от КСО от 01.01.2011г.

Действително от 01.01.2011г. нормата на чл. 53, ал.4 от КСО е допълнена /ДВ бр. 100/2010г./, като е пояснено, че обезщетение не се изплаща, когато детето е настанено в детско заведение, включително и в детски ясли. Така въведеното изменение няма обратно действие. Но това не означава, че за периодите преди 01.01.2011г. при настаняване в детски ясли на детето, обезщетение следва да се изплаща. Понятието „детско заведение” е родовото понятие и обхваща всички видове детски заведения и структури, създадени за подпомагане на родителите при отглеждане на малки деца. В тази връзка аргументи могат да бъдат почерпени от чл. 118, ал.1 от Закона за здравето, където е предвидено, че детските ясли се създават за подпомагане на семейството при отглеждане на деца до тригодишна възраст и за осигуряване на тяхното нормално физическо и психическо развитие, както и от нормата на чл. 27, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета, която регламентира, че детски градини с яслени групи са обединени детски заведения за деца от 3 месеца до постъпване в I клас. Когато детето е настанено в детско заведение, майката няма право на отпуск и на парично обезщетение за отглеждане на малко дете, независимо колко редовно се посещава заведението. За настанени в детско заведение, в това число и в детски ясли се считат децата, които са приети от директора на заведението и са постъпили в детското заведение при спазване на реда предвиден в закона. В конкретния случай детето Н. Х. А. е приета в ОДЗ № 64 „Първи юни” в СО, Район Л. на 07.09.2009г. и до навършването ѝ на 2 г. на 26.04.2008г. не е изписана от това детско заведение.

Обстоятелството колко дни в месеца детето действително е посещавало детската ясла е ирелевантно за правото на обезщетение по чл. 53 от КСО. Законът предвижда като пречка за изплащане на обезщетението настаняването на детето в детско заведение. А то се счита настанено от момента на записването му до момента на изписването му. От представения по делото констативен протокол от 17.11.2010г. безспорно се установява,

че Н. А. е записана на 07.09.2009г. и до навършването на 2г. на 26.04.2010г. не е изписана от детската ясла.

Законът не предвижда възможност обезщетението да се възстановява само за дните, през които реално е посещавало детското заведение. Действително по делото са приложени доказателства, че в свое изказване на 08.07.2010г. управителят на НОИ Х. М. изрично оповестява пред Д. радио, че „майките, получили майчинство за времето, през което детето им е било в ясла, ще връщат парите плюс лихва върху тях само за дните, когато детето е посещавало детско заведение”. Но така направеното изказване не е източник на право и няма отношение към условията, при които обезщетение не следва да се изплаща, а изплатеното подлежи на възстановяване. Тези условия за закрепени в закона и са спазени при издаването на оспореното решение на гл. директор на НОИ и потвърденото от него разпореждане.

Настаняването на детето в детски ясли води до промяна в декларираните от майката обстоятелства в молбата й декларация по чл. 53 от КСО. С попълването на тази молба майката е известена, че следва да декларира в 3 – дневен срок всички промени в посочените обстоятелства от значение за изплащане на обезщетението. В процесния случай жалбоподателката не е изпълнила това свое задължение, поради което е налице недобросъвестност по смисъла на чл. 114, ал. 2 от КСО при получаването на паричното обезщетение след настаняването на детето в детски ясли, поради което получените суми подлежат на възстановяване.

Предвид всичко изложено, се налага краен извод за законосъобразност на оспорения административен акт, поради което подадената от Б. А. жалба следва да се отхвърли като неоснователна.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд, С. град, I отделение, 11 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Б. Б. А. от [населено място] против Решение № 165/09.03.2011г. на главен директор на Столично управление „Социално осигуряване” /СУСО/ - НОИ, с което е потвърдено Разпореждане № РВ-ПОВН-51/11.01.2011г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО при СУСО - НОИ.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд, в 14-дневен срок от съобщението до страните за неговото постановяване.

Съдия: